

vision

for voksentandplejen

Forebyggelse med borgeren i centrum
– mere tandsundhed for pengene

FOLKETINGET HAR BESLUTTET AT GENTÆNKE RAMMERNE FOR
VOKSENTANDPLEJEN. DET HANDLER OM PENGE
– OG OM FOREBYGGELSE.

DANSKE TANDPLEJERE GIVER ET BUD PÅ, HVAD DER SKAL RUMMES I VOKSEN-
TANDPLEJEN, MED UDGANGSPUNKT I FØLGENDE:

Tandplejernes kernekompetence er forebyggelse og sundhedsfremme med et sundhedspædagogisk afsæt. Tandplejerne arbejder tværfagligt og med fokus på inddragelse af borgerens ressourcer. Det er de kompetencer, som skal bringes i spil, når nye rammer for voksentandplejen skal udfoldes.

Der kan ikke forebygges for meget og en tidlig indsats sikrer, at borgerne undgår infektioner i mund og tænder. Borgerne vil opleve forbedret livskvalitet og undgå sundhedstruende tilstande. Samfundsøkonomisk er det fordelagtigt: Det er langt billigere at forebygge end at behandle.

KOMPETENCER OG UDDANNELSE

Tandplejernes kompetencer med fokus på forebyggelse og sundhedsfremme skal anerkendes som et vigtigt og gennemgående element i sundhedsindsatsen over for den enkelte borger.

Uddannelse af flere tandplejere skal sikre tilstrækkelig adgang til de rette kompetencer i hele landet.

JOURNALADGANG OG FMK

For at sikre, at tandplejerne kan udøve deres hverv fuldt ud, er det afgørende at:

- Tandplejere og tandlæger kan arbejde ud fra samme patientjournal, selvom det er to forskellige faggrupper.
- Tandplejere skal have adgang til FMK, så tandplejerne kan danne sig det nødvendige overblik over en patients evt. medicinforbrug forud for diagnose/behandling og for at understøtte patientsikkerheden.

AUTORISATION

Tandplejernes virksomhedsområde omfatter alle typer af ikke-invasive behandlinger herunder fluorbehandling og fissurforsøgling.

ØKONOMISK INCITAMENTSSTRUKTUR – FOKUS PÅ FOREBYGGELSE

En voksentandpleje, der har mål om at forebygge fremfor at behandle, skal understøttes af en økonomisk incitamentsstruktur med samme fokus. Det økonomiske system skal honorere, at borgerne holdes sunde.

FORSLAG

- De nationale kliniske retningslinjer (RØD-GUL-GRØN) skal gentænkes, hvis de fremadrettet skal bruges til økonomistyring. Det kan være en mulighed at se på enten en opsplitning eller en afskaffelse af GUL kategori.
- Offentlige tilskud målrettes undersøgelse og forebyggende behandlinger. Mindre tilskud til fx plastfyldninger overføres til denne type behandlinger.
- Tilskud kunne følge borgeren, som i den svenske model med en tandplejecheck. Tilskuddet kan målrettes undersøgelse og forebyggelse, ligesom det kan kombineres med tilskud rettet mod PA patienter med særlig behov.

BEDSTE BRUG AF Knappe Ressourcer – Potentialet i Opgaveglidning

Der er i voksentandplejen et uudnyttet potentiale i forhold til at øge konkurrence, sikre effektiv arbejdstilrettelæggelse og bedst mulig ressourceudnyttelse. 75% af de offentlige tilskud til voksentandpleje gives til forebyggelse og behandling inden for tandplejernes virksomhedsområde og kompetencefelt. En større opgaveglidning vil sikre, at tandplejere arbejder til deres højeste kompetenceniveau, og at tandlægerne kan have fokus på deres speciale: Komplicerede, invasive behandlinger. Det vil sikre bedst mulig anvendelse af den knappe ressource både tandplejere og tandlæger er.

vision

for voksentandplejen

Tandsundhedsfaglige indsatser over for udvalgte grupper

Tandplejernes særlige kompetencer inden for sundhedsfremme og forebyggelse understreges af et fokus på tidlig opsporing, nærhed og inddragelse af borgeren og borgerens mestring af egenomsorg. Det afspejler sig i forhold til de grupper, hvor Danske Tandplejere mener, at en særlig indsats vil gøre en stor forskel for både tandsundhed og sundhed generelt.

PSYKISK SYGE

Psykofarmaka udfordrer tandsundheden

Tandplejeren kan give vejledning om sammenhængen mellem psykofarmaka og de relaterede problemer, der kan opstå med tænderne. Både til borgerne selv og til medarbejdere på psykiatriske afdelinger og i distriktpsikiatrien.

[FORSLAG]

- Tandplejere skal kunne bruge deres sundheds- pædagogiske kompetencer til at støtte den enkelte patient.
- Tandplejere skal bidrage til, at personalet har den nødvendige viden om tandsundhed og sygdomssammenhænge.
- Psykisk syge får mulighed for tilskud til tandpleje.

KRONIKERE

Særligt udsatte for tandsygdomme

Tandplejerne er med til at sikre en tidlig opsporing af kroniske sygdomme hos borgerne. Tandplejerne understøtter den enkeltes sundhed ved at sikre god mundhygiejne i samarbejde med borgeren, forslag omfatter også kræftpatienter.

[FORSLAG]

- Kronikere henvises til tandpleje ved diagnosticeringen. Som en del af behandlingsplanen udarbejdes der en mundplejeplan, som løbende tilpasses.
- Forløbsprogrammerne omfatter tandsundhed og mundpleje i forhold til den samlede indsats for den enkelte borger.
- Der ydes tilskud til tandpleje for personer med kronisk sygdom.

SOCIALT SÅRBARE

En særlig indsats skaber lighed i tandsundhed

Tandplejernes særlige sundhedspædagogiske kompetencer betyder, at de i samarbejde med sårbare borgere er i stand til at understøtte en adfærsændring hos borgeren. Udgangspunktet er borgerens ressourcer og mestring af egenomsorg

[FORSLAG]

- Kommunerne har en tidligt forebyggende indsats over for den enkelte borger.
- Nærhed i tilbud – fx udgående tandplejeteams.
- Individuelle mundplejeplaner som inddrager borgeren.

DE UNGE

Fastholdelse af de unge i den gode tandsundhed – overgang fra unge- til voksentandplejen

Tandsundheden blandt børn og unge er i dag bedre end nogensinde før, men overgangen til voksentandplejen er en udfordring. En bedre overgang til voksentandplejen vil sikre en generel højere tandsundhed i Danmark og øget lighed i sundhed.

[FORSLAG]

- For at imødegå myter om omkostningerne ved tandpleje efter det 17. år skal den kommunale tandpleje informere tydeligt om prisniveauet for undersøgende og forbyggende tandpleje (ca. 300 kroner pr. år).
- For at skabe sammenhæng skal den kommunale tandpleje arbejde fokuseret med at få unge tilmeldt voksentandpleje, inden de forlader børne- og ungetandplejen og sikre overdragelse af journal og behandlingsplan.
- Undersøgelsesydelsen er fuldt offentligt finansieret for de udsatte unge, som kommunerne har en særlig kontakt til.

DE ÆLDRE

Demografisk udvikling – flere ældre med egne tænder

Tandsundheden blandt den ældre del af befolkningen (+65) er bedre end nogensinde før. Tandplejerne kan være med til at fastholde denne udvikling og sikre, at der er forebyggende og sundhedsfremmende indsatser specifikt tilrettelagt efter de ældres behov.

[FORSLAG]

- Plejepersonalet skal uddannes til at varetage den daglige mund- og tandhygiejne på ældre borgere.
- Forebyggelse og sundhedsfremme minimerer behovet for større behandlinger på aldersbelastede tandsæt.
- Tandplejere tilknyttes plejecentre og hjemmeplejen og indgår i det team, som findes omkring borgeren.